

Wandelgroep (zo 5 mei '24)

De Vier Elementen 'Water en Aarde', Meersel-Dreef: Kapucijnenpad

INHOUD

Web van de bestemming/parcours:

<https://www.hoogstraten.be/vrije-tijd/toerisme/daar-is-de-lente/wandelen-in-hoogstraten/kapucijnenpad>

VERPLAATSING

Traject naar bestemming – auto

Km (benadering)	Richting	Weg, straat of locatie
0,0 km	Vertrek, linksaf	Luithagenlaan, naar Jozef Hermanslei (Mortsel)
0,1 (0,1)	Linksaf Berchem en Antwerpen	N1: Antwerpse straat > Grote Steenweg
1,9 (2,0)	Rechtsaf: Ring 2: Breda	R1 > Breda
8,9 (10,9)	Knooppunt Antwerpen-Noord	Volgen E19 > Breda – Rotterdam
33,6 (44,5)	Afrit 1a – Meer Transportzone	Rotonde > 1 ^e afslag
0,5 (45,0)	Rotonde: 1 ^e afslag	De Mosten
0,7 (45,7)	Linksaf	Hoogeind, wordt Meersel
3,2 (48,8)	Rechtsaf	Oude Tramweg (straks wandelen!)
0,5 (49,3)	Linksaf	Dreef (of via Heieide/Nwe Dreef)
0,3 (som 49,6 km) ~ 40 min Bijdrage: €5 enkel	Bestemming: Kapucijnenklooster, Dreef 38, 2328 Meersel-Dreef (Hoogstraten) – wandelknp 34	GPS: circa 51,216 N – 4,482 O

BESTEMMING – BEZIENSWAARDIGHEDEN

Bronnen: webpagina's

- www.hoogstraten.be
- Landelijke Gilden fiets-, wandel- en autoroutes; auteurs Dromos; Shadow68
- <https://hotspotholland.nl>

Meersel-Dreef

Dit is het kleinste dorp van Hoogstraten en ligt in het meest noordelijke punt van België; op gebied van natuur en architectuur is er zeker wat te ontdekken.

Het Kapucijnenklooster

Dit indrukwekkende klooster werd in 1690 opgericht uit een eenvoudige Kapucijnen-nederzetting op de oevers van de Mark. Niet geheel toevallig op 10 km van Breda waar de Kapucijnen tijdens de godsdienstoorlogen (1618-1648) verdreven werden door de Calvinisten.

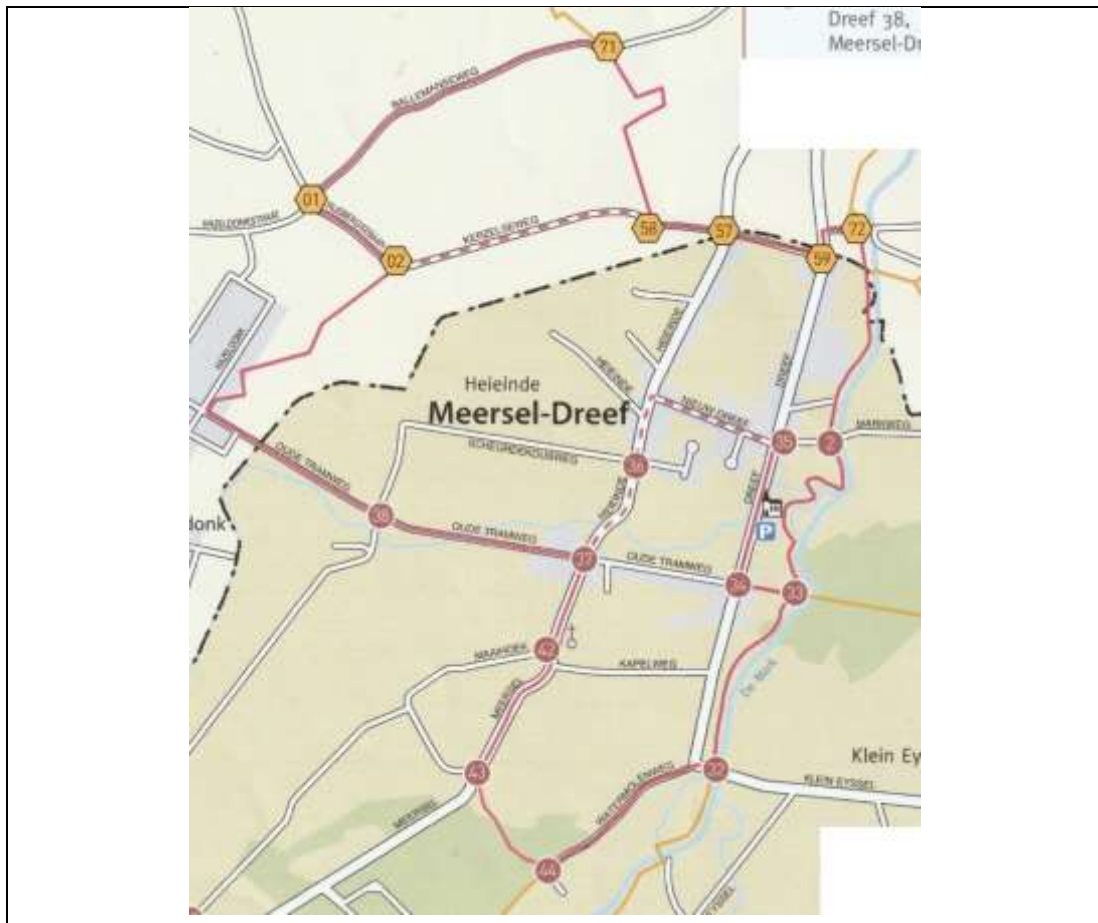
De katholieke Nederlanders die hun geloof wilden belijden, volgden hen. Deze traditie is door de eeuwen blijven bestaan tot op vandaag en verklaart meteen het ontstaan van het bedevaartsoord in 1895.

In augustus viert Meersel-Dreef elk jaar Pater Pio-dag. Pater Pio (+ 23 sep 1968 = feestdag), de meest beroemde van alle Kapucijnen, heeft hier dan ook een prachtig standbeeld gekregen.

(vervolg onder Bezienswaardigheden)

WANDELING

Parcours op de kaart

Parcours langs de knooppunten (aangepast)

<https://www.wandelknooppunt.be/nl-be/wandelen/routes/r762/kapucijnenpad> [LOGIN !!]

<https://www.routeyou.com/nl-be/route/view/9212970/recreatieve-wandelroute/kapucijnenpad-meersel-dreef>

Knooppunten	Afstand van/tot	Som afstanden	Te zien
P : Dreef 38	0,3	0,3	Kapucijnenklooster
34	0,2	0,5	[R] Stationsgebouw
33	0,7	1,2	
32	1,0	2,2	Mark: Trambrug
44	0,6	2,8	Watermolen 1911
43	0,5	3,3	Zandweg
42	0,3	3,6	Kapel St Lucia
37	0,7	4,3	
38	1,1	5,4	NL: Hazeldonk
36	0,7	6,1	
57	0,4	6,5	
59	0,2	6,7	Paal 219
72	0,8	7,5	Mark
02	0,7	8,2	Paal 218
33	0,2	8,4	Hoeve 1782
34	0,3	8,7	Huizen

Parking: Dreef 38			Mariapark
-------------------	--	--	-----------

BEZIENSWAARDIGHEDEN – VERVOLG

Meersel-Dreef (supra)

Het Kapucijnenklooster (supra)

Pater Pio (Francesco Forgione)

Pater Pio werd door veel van zijn vereerders al tijdens zijn leven als een heilige gezien, hoewel kerkelijke autoriteiten dit probeerden tegen te gaan. Vele bedevaartgangers bezochten hem en regelmatig werden wonderen gerapporteerd. De pater kon uren- tot dagenlang de biecht horen van de duizenden gelovigen uit de gehele wereld, ook in hun eigen taal. Tijdens het biechthoren was hij zeer streng en ook in de kerk eiste hij van iedereen eerbiedigheid, zowel in houding als in kleding. Paus Johannes XXIII was niet enthousiast over Francesco Forgione, hij hield de eigenzinnige en mystieke priester voor een bedrieger. Na een lang onderzoek werd hij, onder paus Johannes Paulus II, in 1999 zalig en in 2002 heilig verklaard.

Web: <https://heiligen.net/heiligen/09/23/09-23-1968-pio.php>

De huidige vorm van het klooster kwam tot stand in 1929, toen er een ziekenhuis voor kapucijnen aan toegevoegd werd. In 1962 kwam de laatste grote uitbreiding met de speeltuin 'De Zevenster'. Het klooster is al die tijd een eenvoudig en sober gebouw gebleven, geheel in de lijn van de regel van de orde.

Het Mariapark, ook 'Genadedal'

Sinds 1895 is het Mariapark met de Lourdesgrot in België en Nederland een bekend bedevaartsoord. De verschijning van Maria in Lourdes bracht ook in Meersel-Dreef een ongeziene Maria-devotie op gang. De Kapucijnen speelden hier graag op in en 'Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes in Meersel-Dreef' werd de spil van de devotie aan de grens. Het bos tegenover het klooster, dat aanvankelijk dienst deed als kloostertuin, kreeg een nieuwe bestemming als devotiepark. Pater Jan Baptist Rutten had beloofd een Lourdesgrot op te richten indien hij veilig en wel zou terugkeren van een missie in Punjab (India/Pakistan). Hij hield zich aan zijn belofte en zo geschiedde...

Voormalig tramstation: Oude Tramweg 20

In 1899 werd de tramlijn Hoogstraten - Meersel-Dreef - Rijsbergen in gebruik genomen. In Meersel-Dreef bouwde de Antwerpsche Maatschappij voor den Dienst van Buurtspoorwegen een rangeerstation, een magazijn, een herstelplaats, een douanekantoor en een grote schuur. De meeste van deze gebouwen zijn verdwenen na 1934, maar het stationsgebouw is goed bewaard gebleven, ook al dient het nu als woonhuis (Oude Tramweg 20).

Je stoot langs de Mark op de gietijzeren trambrug, gelegen op de Oude Tramweg. Het vee dat vanuit Nederland in België werd ingevoerd, werd over die trambrug naar de quarantainestallen in het gehucht Strijbeek gebracht. De runderen dienden immers 40 dagen in quarantaine te blijven om te controleren of ze gezond waren en zo de verspreiding van ziektes te voorkomen.

De Meerselmolen

De watermolen, zoals je hem nu ziet, dateert uit 1910. Hij werd gebouwd nadat de vorige molen in vlammen opging. Op het eerste gezicht merk je zelfs niet dat het een watermolen is. Het water wordt aangevoerd door een zijtak van de huidige bedding van de Mark en stroomt langs een kanaal onder de weg en het gebouw door. Aan de achterkant van het gebouw stort het bruisende water zich in het molenwiel, waarna het enkele tientallen meters verder weer in de Mark komt. Een bijzonder gebouw, met een geschiedenis die teruggaat tot de 14e eeuw.

De Meerselmolen wordt voor het eerst genoemd in een document van de heer van Hoogstraten uit 1382. Het was toen slechts een kleine, houten constructie, verscholen in het toenmalige moerasachtige gebied. Het was niet alleen een graan-, maar ook een olieslag-

molen, waarmee olie werd gewonnen uit lijnzaad en koolzaad. Door brand en oorlogsgeweld moest het gebouw door de eeuwen heen vaak terug heropgebouwd worden. Toch is deze idyllische watermolen aan de Mark altijd bepalend geweest voor het dorpsleven van Meersel-Dreef. Na de brand van 1910 werd de molen in zijn huidige vorm herbouwd. Deze voor die tijd modern turbinemolen vormt nu een bijzonder industrieel monument. In 1998 werd hij geheel gerestaureerd en sindsdien is hij ook bewoond. Je kan er zelfs even verpozen op het rustige terras.

De Meerselmolen is elke zondag te bezoeken vanaf het eerste weekend van juli tot het laatste weekend van september. Meer info over de molen vind je hier: <https://www.meerselmolen.be/meerselmolen.be/index.php>

Sint-Luciakapel

De Sint-Luciakapel werd in het begin van de 15de eeuw opgetrokken (en daarmee een van de oudste van Vlaanderen), in opdracht van Jan Van Cuyck, de toenmalige heer van Hoogstraten. De kapel, die gebouwd is in gotische stijl, was vermoedelijk het centrum van de kleine Meerselse boerengemeenschap. De kapel is opgericht ter ere van de Heilige Quirinus en de Heilige Lucia. Je kan hier dan ook van oudsher de hulp afsmeaken tegen ogenziekten. Haar naam 'Lucia' is immers afgeleid van het Romeinse woord 'Lux' wat 'licht' betekent.

Grenspaal 219

Je denkt er misschien niet bij na, maar het meest noordelijke punt van België ligt op een hele andere plaats dan het meest zuidelijke punt van Nederland. Het noordelijkste punt van België ligt, om precies te zijn, op de hierna vermelde coördinaten. Het 'extreme' punt ligt in de voortuin van een woning, maar grenspaal 219 is vanaf de straat te zien.

51° 30' 19" NB en 4° 46' 26" OL

Hoewel Meersel-Dreef het meest noordelijk gelegen dorp van België is, voelt het Nederlands aan. Niet vreemd, want bijna de helft van de inwoners is Nederlands.

Grens met Nederland paal 218

De grens met Nederland loopt hier midden over de weg en soms ook dwars door gebouwen. In een voormalig café was het zelfs zo gek dat de mannen hun behoefte moesten doen in België en de vrouwen in het direct naastgelegen vrouwentoilet in Nederland.

Aan de voordeur van Café 'Moskes' bij Meersel-Dreef (B) en Galder (NI) staat grenssteen 218a. Maar ook aan de achterkant staat er een grenssteen. De tuinmuur werd speciaal rond de steen gebouwd. Aanvankelijk ging de grens dwars door het huis. Maar omdat in het protocol van 1843 bepaald is dat de staatsgrens niet door de huizen mocht gaan, is het huis volledig Belgisch gemaakt. De rechtlijnige grens maakt hier een klein rechthoekig uitstulpje rond het huis.

Poosplaatsen

Poosplaatsen' is een kunstproject van Pien Storm van Leeuwen. Poosplaatsen zijn plekken waar kan worden stilgestaan bij Poezie, landschap en historie. In het woord klinken de woorden poezie en verpozen door.

Dichtregels te velde, gebeiteld in steen en geïnspireerd door de plek zelf, nodigen de passant uit om stil te staan bij het landschap en bij de betekenis ervan in heden en verleden.

U vindt de poosplaatsen op de volgende locaties:

- Meersel-Dreef | MeerselMolen aan de Mark | gedicht door Marc Pairon

En verder ook:

- 1. Merksplas | Bron van de Mark | gedicht door Pien Storm van Leeuwen
- 2. Merksplas | stadspark Carons Hofke | gedicht door Geert De Kockere
- 3. Rijkevorsel | kruising Nering/Kleine Mark | gedicht door Jan Geerts

- 4. Rijkevorsel | kruising Eekhofstraat/Kleine Mark | gedicht door Nelly Vermeeren (winnares gedichtenwedstrijd)
- 5. Wortel/Hoogstraten | Gelmelslot kruising Hondsdijk/Mark | gedicht door Guido Belcanto
- 6. Zondereigen | kruising Zondereigensebaan/Marksken | gedicht door Frans A. Brocatus
- 7. Zondereigen | Ginhoven nabij Noordermark | gedicht door Ladislav Segers

De Mark stroomt naar het noorden

Natuurgebied 't Meulenwiel langs heen de Mark (*ter plaatse te controleren*)

De rivier de Mark ontspringt bij de Zandvenheide in Merksplas. Het Turnhoutse Vennengebied tussen Merksplas, Turnhout en Baarle ligt op de waterscheiding tussen Maas (Dommel en Mark) en Schelde (Nete). Via Merksplas, Wortel en Hoogstraten stroomt de Mark naar het noorden. Op haar weg naar Nederland voegen zich onder meer de Kleine Mark, de Hollandse Loop en het Merkske toe.

In Nederland stroomt de Bovenmark naar Breda waar de Aa of Weerijs erin uitmondt. De Mark vervolgt haar weg in de singels van deze stad (zie Centrum Breda). Bij het dorp Terheijden maakt de rivier een bocht naar het westen. Hier is ook de aansluiting met het Markkanaal en het botenhuis van Roeivereniging Breda.

Bij Standdaarbuiten gaat de Bovenmark over in de Dintel, waarna de rivier via het Volkerak uitkomt in het Hollandsch Diep.

Verlenging in Nederland: Galder

Galder: Mariakapel (Koningin van de Vrede) uit 1949, aan de Sint-Jacobsstraat. Deze werd gesticht uit dank voor de bevrijding van Galder op 29 oktober 1944. Het ontwerp is van de hand van de architect en vader van de toenmalige kapelaan, A. Oomen. Het rietgedekte kapelletje met ernaast geplaatst torentje roept associaties op met het werk van Anton Pieck. Het kapelletje wordt door de buurtbewoners onderhouden. Bijzonder is dat het een kapelletje een torentje met een klokje erin heeft, wat uitzonderlijk is voor een veldkapel.

INFORMATIE

Algemene informatie voor alle wandelingen – met aanpassing

Praktisch

Datum/tijd: elke wandeling/uitstap gaat door op **zondag**, met afspraaktijdstip 13:30 uur.

Locatie: vertrek vanop het pleintje aan de Luithagenlaan/Jozef Hermanslei, 2640 Mortsel.

Alternatief: op de bestemming, Meersel-Dreef 38, Hoogstraten, **circa 14:15 u.**

Afstand: circa 8 km. Wandelschoenen aangeraden.

Deelname: gratis, met eigen vervoer of kostendelend medepassagier aan 10 ct/km.

OV Mortsel en Berchem: De Lijn, bus 51-52-53, 90, 91 en tram 7, 15, halte Hendrik Kuijpers

Info en begeleiding

Info: Dirk Vermeiren, 0474 715 814

Webinfo:

E-post: mortselberchem.davidsfonds@gmail.com

Web afdeling : <https://mortsel-berchem.davidsfonds.be> > Activiteiten OF Nieuws